

Ο ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ

ΓΚΑΤΣΑ Τ, ΒΡΥΩΝΗΣ Γ, ΧΑΛΙΑΣΟΣ Ν.

Προσχολική Εκπαίδευση Ηπείρου, ΤΕΙ/Ηπείρου, Ιατρικό Τμήμα
Παν.Ιωαννίνων

Σκοπός

- Ο εκφοβισμός (bullying) είναι είδος επιθετικής συμπεριφοράς, εμπρόθετης, επαναλαμβανόμενης, με ανισορροπία δύναμης.
- Το πρόβλημα ελάχιστα διερευνήθηκε στους μαθητές προσχολικής αγωγής και ιδιαίτερα των παιδικών σταθμών.
- Ωστόσο υπάρχει με τους ίδιους τρόπους που παρατηρείται και στους μαθητές των δημοτικών σχολείων¹.
- Η διερεύνησή του καθίσταται επιτακτική.

Υλικό και Μέθοδοι

- Εντοπίστηκαν μεθοδολογικές δυσκολίες κατά τη διερεύνηση του φαινομένου.
- Οι εν λόγω μαθητές αντιλαμβάνονται τη θυματοποίηση, όταν συμβαίνει αλλά δεν είναι δυνατό να κατανοήσουν το διακριτικό στοιχείο του εμπρόθετου, της συστηματικότητας και της ανισορροπίας δύναμης².
- Ωστόσο εφαρμόστηκαν ερευνητικές μέθοδοι κατάλληλες για το αναπτυξιακό στάδιο των μαθητών προσχολικής ηλικίας, όπως οι κάρτες κινουμένων σχεδίων και ζωγραφικής².

Αποτελέσματα

- Το 6% των μαθητών προσχολικής ηλικίας εμπλέκονται ως θύματα, το 8% ή 10% ως θύτες και θύματα μαζί και το 10% ή 11% ως θύτες^{1,2}.
- Τα παιδιά στην προσχολική εκπαίδευση και στον παιδικό σταθμό καταδεικνύουν μοντέλα συμπεριφοράς με στοιχεία της συμπεριφοράς του θύτη, του θύματος ή και των δυο (παράγοντες κινδύνου).
- **Πιο συγκεκριμένα:**
 - Παιδιά που δεν έχουν φίλους, μπορεί αυτό να τα καθιστά ψυχολογικά και κοινωνικά ευάλωτα και γι αυτό να γίνονται εύκολοι στόχοι θυματοποίησης.
 - Παιδιά με επιθετική συμπεριφορά, «θύτες», έχουν λιγότερες κοινωνικές δεξιότητες από ότι τα μη εμπλεκόμενα παιδιά, περισσότερες αρχηγικές ικανότητες και τείνουν να δικτυώνονται με άλλα παιδιά με επιθετική συμπεριφορά.
 - Παιδιά που είναι ταυτόχρονα θύτες /θύματα είναι πιο επιθετικά, δεν είναι συνεργάσιμα, είναι λιγότερο κοινωνικά, συχνά δεν έχουν συμπαίκτη και δεν εντάσσονται εύκολα σε ομάδες³.

Συμπεράσματα: Η κατανόηση της κοινωνικής και διαδραστικής φύσης του εκφοβισμού/θυματοποίησης, κρίνεται απαραίτητη για την πρόληψη και αντιμετώπιση του εκφοβισμού στην προσχολική εκπαίδευση και στον παιδικό σταθμό³.

Βιβλιογραφικές αναφορές:

1. Alsaker, Françoise D., and Christof Nägele. "Bullying in kindergarten and prevention." An international perspective on understanding and addressing bullying 1 (2008): 230-252.
2. Vlachou, Maria, Kafenia Botsoglou, and Eleni Andreou. "Assessing bully/victim problems in preschool children: A multimethod approach." Journal of Criminology 2013 (2013).
3. Perren, Sonja, and Françoise D. Alsaker. "Social behavior and peer relationships of victims, bully-victims, and bullies in kindergarten." Journal of child psychology and psychiatry 47.1 (2006): 45-57.